

Статистика рада Центра за надзор и развој професије, Тарифа АЛСУ и поступање управника у погледу наплате потраживања и плаћања трошкова

Јовица Тодић, супервизор

Садржај

I.	Резиме	2
II.	Статистика рада супервизије	3
	Статистика надзора над радом стечајних управника у 2016. години	
	Надзор увидом и анализом – Национални стандард број 4	
	Редовни непосредни надзор	
	Ванредни непосредни надзор	
	Испитивање рада стечајних управника по притужбама	
III.	Поступање управника у погледу наплате потраживања и плаћања трошкова	10
IV.	Тарифа АЛСУ наплата потраживања	13
V.	Закључак	16

Резиме

Центар за надзор и развој професије Агенције за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: Агенција) овим радом представља статистичке податке о извршеном надзору над радом стечајних управника у периоду од 1. новембра 2015. године до 1. новембра 2016. године, по врстама надзора. У овом делу рада приказани су и краћи описи најчешћих утврђених неправилности.

Такође, у циљу доприноса развоју професије стечајних управника, у другом делу рада, представљамо налазе надзора у делу испитивања рада стечајних управника по основу наплате потраживања стечајних дужника и плаћања трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе.

На крају, дајемо кратак осврт на Тарифу о ценама за послове из надлежности Агенције за лиценцирање стечајних управника и обавезама стечајних управника и стечајних дужника по том основу.

Статистика рада супервизије

Агенција обавља стручне и регулаторне послове у складу са Законом о Агенцији за лиценцирање стечајних управника („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 104/09 и 89/15) и Законом о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/09, 99/11 – др. закон, 71/12 – одлука УС и 83/14).

Поред осталог, Агенција као поверени посао врши стручни надзор над радом стечајног управника, у складу са наведеним законима и Правилником о начину обављања стручног надзора над радом лиценцираних стечајних управника („Службени гласник РС“ број 35/10). Овлашћена лица и органи за вршење стручног надзора су: супервизор, директор Агенције и Дисциплинско веће.

У вршењу стручног надзора, супервизор Агенције прати рад стечајног управника, са становишта примене прописа којима се уређује стечај, и то нарочито анализом:

- 1) промена на рачуну стечајног дужника;
- 2) пописа и поступка процене имовине стечајног дужника, не улазећи у адекватност примењених метода процене;
- 3) поступка припреме и реализације уновчења стечајне масе, без обзира на начин уновчења, водећи рачуна да ли је стечајни управник заштитио интересе свих учесника у поступку, једнако поступао са заинтересованим купцима имовине стечајног дужника, обезбедио јавност поступка уновчења у складу са законом и уобичајеном праксом у стечају, као и да ли је предузео све неопходне активности у циљу најповољнијег намирења поверилаца;
- 4) трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе у погледу постојања прописаних сагласности, одобрења и одговарајуће документације;
- 5) испитивања пријављених потраживања поверилаца и израде листе потраживања, у погледу предузимања свих прописаних активности и поштовања рокова;
- 6) поштовања рокова при управљању стечајном масом, при чему ће посебну пажњу обратити на предмете чије је трајање дуже од две године;
- 7) постојања потребних мишљења, сагласности или одобрења одбора поверилаца и других органа поступка;
- 8) испуњења обавезе достављања Агенцији прописане или по захтеву Агенције тражене документације и извештаја.

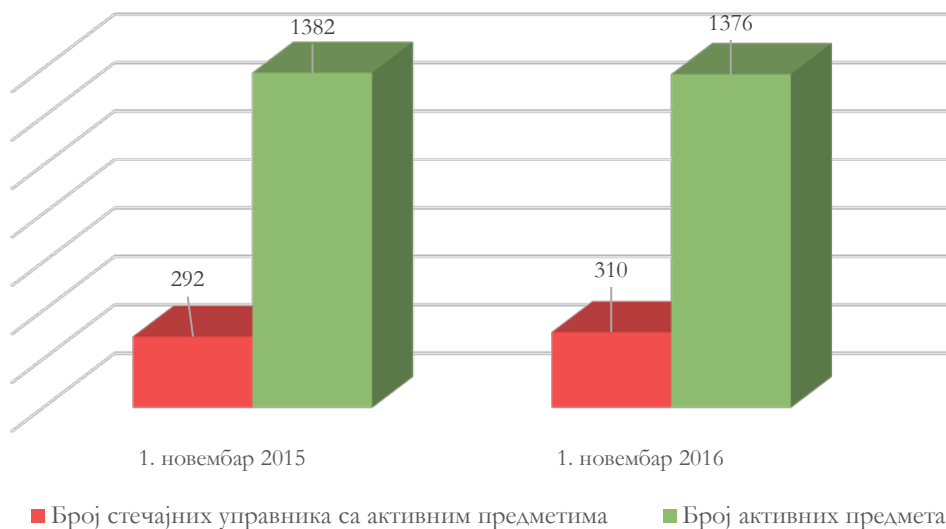
Стручни надзор чини:

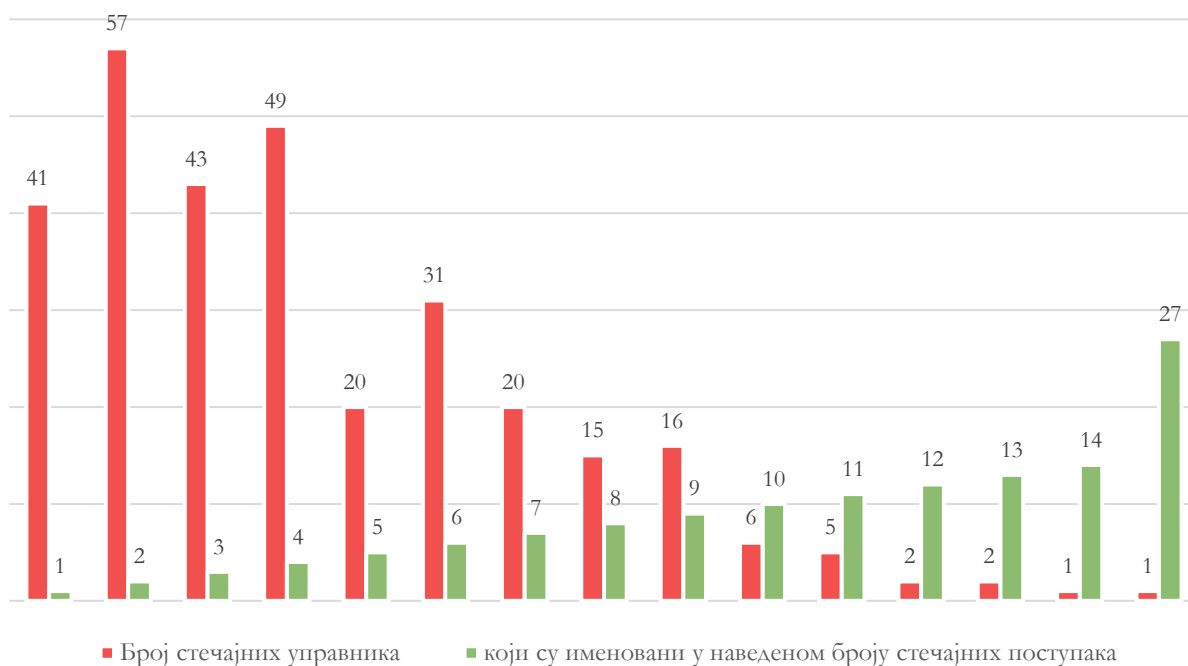
Статистика надзора над радом стечајних управника у 2016. години

У намери да представимо резултате извршеног надзора над радом стечајних управника у делу рада супервизора Агенције, у наставку су дати показатељи по врсти надзора. Период на који се подаци односе обухвата распон од 1. новембра 2015. године до 1. новембра 2016. године.

Графикон број 1. приказује промену броја стечајних управника и броја стечајних поступака у извештајном периоду

Графикон број 2. приказује број стечајних поступака по стечајном управнику на дан 1. новембар 2016. године (нпр. укупно 41 стечајни управник има по 1 предмет, 57 стечајни управник има по 2 предмета и даље)

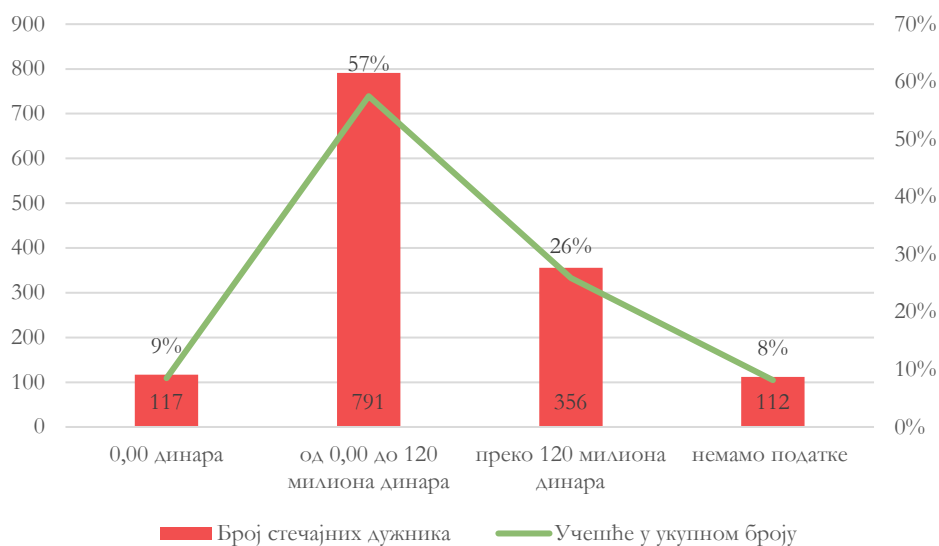

У току извештајног периода укупно 24 стечајних управника добило је свој први предмет у 9 привредних судова, што је приказано у наставку у [табели број 1.](#) која показује **расподелу нових стечајних управника по привредним судовима у Србији.**

Ред. број	Привредни суд	Број СУ	Укупан број предмета нових СУ	Од тога са ЛВ	
				преко 120 милиона динара	преко 600 милиона динара
1	Београд	12	20	2	1
2	Ваљево	1	1		
3	Крагујевац	1	2		
4	Краљево	2	2	1	
5	Ниш	1	3	1	1
6	Нови Сад	3	3		
7	Пожаревац	1	2		
8	Сомбор	1	2		
9	Суботица	2	4		
	Укупно	24	39	4	2

*ЛВ – ликвидациона вредност имовине стечајног дужника из ЕФИ¹-ја

Графикон број 3. приказује број стечајних дужника према ликвидационој вредности која је евидентирана у извештају о економско финансијском положају стечајног дужника на дан 1. новембар 2016. године.

Надзор увидом и анализом – Национални стандард број 4

У току извештајног периода извршен је надзор увидом и анализом документације коју стечајни управници достављају у складу са одредбама Правилника о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом („Службени гласник РС“, број 13/10), Националног стандарда о извештавању и обавештавању Агенције за лицензирање стечајних управника, Национални стандард број 4, и то укупно **12.127 докумената, од чега 5.431 тромесечни извештај и 6.696 остале документације** (ЕФИ, документација о продаји, намирењу поверилаца, завршни рачуни и др.).

¹ Извештај о економско-финансијском положају стечајног дужника

Имајући у виду значајну вредност стечајне масе у поступцима са ликвидационом вредношћу преко 120 милиона динара, по захтеву Агенције, почев од септембра 2016. године, стечајни управници достављају **извештаје о току стечајног поступка и стању стечајне масе у поступку за предмете велике ликвидационе вредности**.

Наведени извештаји садрже следеће податке:

- 1) Отварање поступка, именовање стечајног управника и преузимање дужности
- 2) Главне спроведене активности у поступку
- 3) Кључни проблеми и тренутно стање у поступку
- 4) Активности у последњем кварталу

У наставку је табела број 2, са подацима о извршеним испитивањима рада стечајних управника надзором увидом и анализом у извештајном периоду.

Надзор увидом и анализом	
Укупан број поступака	18
Број поступака у току	5
Број завршених поступака	13
са утврђеним неправилностима	7
без утврђених неправилности	6

У наставку наводимо опис најчешћих утврђених неправилности у раду стечајних управника:

- стечајни управник није на свеобухватан начин извршио попис имовине стечајног дужника и није у ЕФИ-ју унео податке о имовини стечајног дужника;
- стечајни управник није у року Агенцији доставио документацију прописану Националним стандардом број 4;
- стечајни управник је онемогућио супервизора Агенције у вршењу стручног надзора у циљу утврђивања чињеница од значаја за испитивања рада стечајног управника у контролисаним предметима;
- стечајни управник није поступио по налогу супервизора Агенције за достављање тражене документације и изјашњења.

У вези са наведеним покренутим поступцима испитивања рада стечајних управника надзором увидом и анализом, напомињемо да пре него што се званично покрене поступак испитивања рада стечајног управника по основу наведеног надзора, супервизори у зависности од конкретног случаја (кад су у питању техничке грешке приликом сачињавања тромесечних извештаја, грешке или неправилности мањег значаја које се могу отклонити без икаквих последица по стечајну масу, повериоце или трећа лица), у сарадњи са стечајним управницима исправљају све што је могуће исправити без покретања поступка испитивања рада стечајног управника, јер по нашем мишљењу, циљ стручног надзора није само и увек санкционисање стечајних управника за утврђене неправилности, него рад и на превенцији и указивању на грешке у раду које се могу исправити без санкционисања, а у циљу доприноса едукацији и развоју професије стечајног управника.

Редовни непосредни надзор

Агенција врши редовни непосредни надзор у просторијама стечајног управника у складу са **годишњим планом вршења непосредног надзора**, узимајући у обзир обавезу да се непосредни надзор над радом сваког активног стечајног управника врши најмање једном у **сваке три године**.

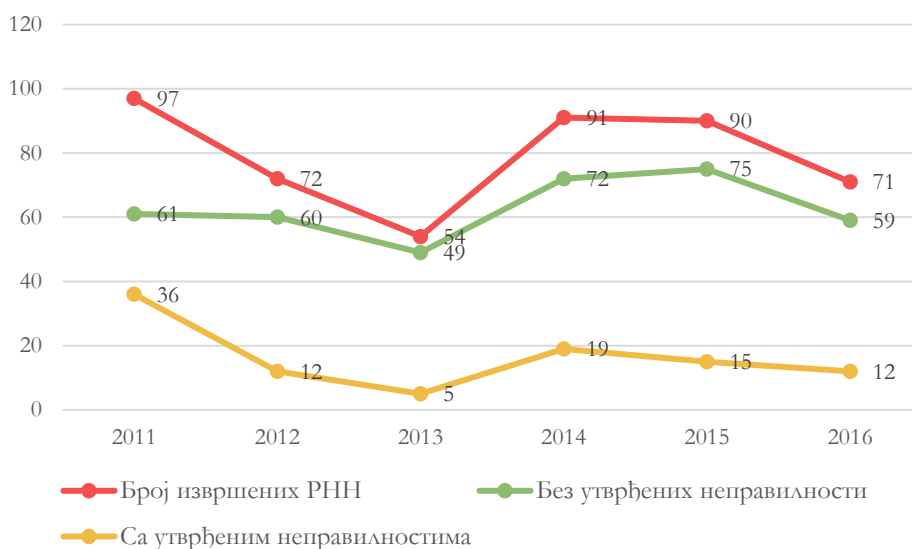
Годишњи план надзора Агенција доноси најкасније до 31. јануара за текућу годину и њиме се одређују стечајни управници над којима Агенција врши непосредни надзор у текућој години.

При одређивању стечајних управника, Агенција нарочито узима у обзир следеће критеријуме:

- 1) број и сложеност предмета у којима је стечајни управник именован;
- 2) искуство стечајног управника и
- 3) резултате раније извршеног надзора над радом стечајних управника.

Годишњи план за 2016. годину донет је 1. фебруара 2016. године и садржи укупно 100 надзора. У овој години до 1. новембра 2016. године извршен је 81 редовни непосредни надзор и сачињен укупно 71 извештај о извршеном испитивњу рада стечајног управника, док је за 10 преосталих извршених надзора у току израда извештаја.

Графикон број 4. приказује број извршених редовних непосредних надзора по годинама (2011-2016) и резултатима надзора.

У наставку наводимо опис најчешће утврђених неправилности у раду стечајних управника:

- стечајни управник није потписао уговор о купопродаји са проглашеним купцем у року који је прописао у огласу о продаји имовине јавним надметањем;
- стечајни управник није доставио порески биланс са стањем на дан отварања стечајног поступка надлежном пореском органу у прописаном року;
- стечајни управник није извршио личну доставу обавештења оним повериоцима чија су потраживања оспорена;
- супервизор није био у могућности да утврди да ли је целокупна имовина стечајног дужника која је пописана унета у ЕФИ, због начина евиденције имовине у ЕФИ-ју;
- стечајни управник није у ЕФИ-ју евидентирао целокупну имовину стечајног дужника која је пописана;
- стечајни управник није формирао комисију за попис имовине стечајног дужника, није сачинио пописне листе имовине, нити пописне листе накнадно пронађене имовине стечајног дужника;
- стечајни управник је намирио разлучне повериоце пре овере купопродајног уговора;
- стечајни управник није сачинио нити доставио обавештење о намери, плану продаје, начину продаје, роковима продаје;
- стечајни управник није поступио по налогу супервизора за доставу документације;

- стечајни управник је огласио продају имовине стечајног дужника методом јавног надметања, при чему је предмет процене и продајне документације, а касније и предмет продаје била, поред имовине стечајног дужника, и имовина која је у власништву трећих лица (Републике Србије и физичких лица), на чијем делу је уписано право коришћења у корист наведеног стечајног дужника. И поред одбијања јавног бележника за оверу купопродајног уговора, одбијања проглашеног купца за закључење купопродајног уговора и недоношења решења суда о извршеној продаји, стечајни управник је предао у државину горе наведену имовину која је била предмет продаје целине, а новац добијен по основу купопродајне цене је подељен повериоцима у складу са решењем о главној деоби;
- стечајни управник није предузео активности да од дужника стечајног дужника (закупа стечајног дужника), благовремено наплати потраживања по основу закупа и није благовремено издавао фактуре по основу закупа целокупне имовине стечајног дужника.

Ванредни непосредни надзор

Супервизор Агенције може извршити ванредни непосредни надзор у случајевима када је неопходно, односно сврсисходно утврдити одређене чињенице, размотрити доказе и прибавити изјаве директно од стечајног управника или лица које стечајни управник ангажује, и то у следећим случајевима:

1. У оквиру испитивања рада стечајног управника надзором увидом и анализом и
2. У оквиру испитивања рада стечајног управника по притужби.

У извештајном периоду извршено је укупно **8 ванредних непосредних надзора**, по основу којих су сачињени извештаји о извршеном испитивњу рада стечајног управника у којим је констатовано следеће:

- у 3 поступка нису утврђене неправилности;
- у 4 поступка су утврђене неправилности;
- 1 ванредни непосредни надзор није извршен због несарадње стечајног управника.

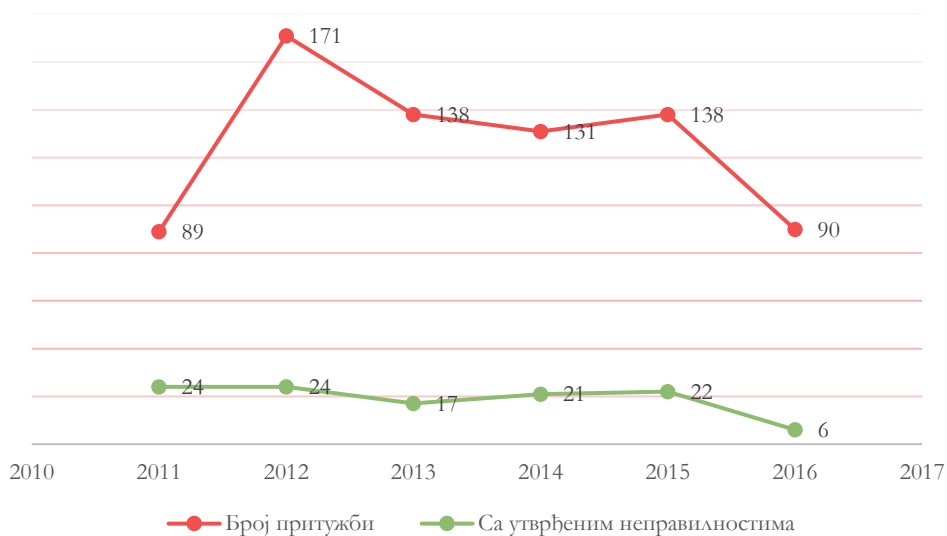
Испитивање рада стечајних управника по притужбама

У току извештајног периода примљено је укупно 90 притужби на рад стечајних управника, по основу којих су сачињени извештаји о извршеном испитивњу рада стечајног управника, и то:

- са утврђеним неправилностима – 6
- без утврђених неправилности – 42
- констатована ненадлежност Агенције и подносилац притужбе упућен на надлежну институцију – 5
- констатована немогућност поступања – 22
- у току израда извештаја - 15

Према евиденцији Агенције, у периоду од 2011.-2016. године примљено је укупно 757 притужби на рад стечајних управника.

Графикон број 5. приказује број примљених притужби по годинама (2011-2016) и број извештаја по притужбама са утврђеним неправилностима

У наставку наводимо опис најчешће утврђених неправилности у раду стечајних управника:

- стечајни управник је закључио уговор о закупу имовине стечајног дужника без сагласности одбора поверилаца;
- стечајни управник није доставио обавештења о намери, плану продаје, начину продаје, роковима продаје лицима предвиђеним чланом 133. став 1. Закона о стечају;
- стечајни управник је 5 година након одлуке којом је признао потраживање притужиоца, а суд закључком исто утврдио, предузимао радње у циљу поновног утврђивања основаности већ утврђеног потраживања, тј. поднео тужбу за побијање правних радњи стечајног дужника на основу које је и признао потраживање притужиоца, о чему је обавестио суд и предложио суду измену закључка о листи признатих и оспорених потраживања, а што је у коначном исходу резултирало доношењем закључка о измени закључка о листи признатих и оспорених потраживања, којим је притужиоцу, потраживање признато као условно;
- стечајни управник није, за потребе продаје имовине која је одржана а затим поништена, израдио продајну документацију која садржи све информације о предмету продаје и није потенцијалне купце обавестио о свим недостацима на имовини која је била предмет продаје који су му били познати у тренутку продаје;
- стечајни управник није у року из огласа извршио повраћај депозита за учешће на јавном надметању притужиоцу као другом најбољем понуђачу, већ је то након више од три месеца од истека рока, након што је донео одлуку о поништавању предметног јавног надметања.

Поступање управника у погледу наплате потраживања и плаћања трошкова

Наплата потраживања стечајног дужника (у даљем тексту: потраживања) представља значајан део надзора над радом стечајних управника што произлази из чињенице да потраживања представљају подједнако важан део стечајне масе, као и остала имовина стечајних дужника попут објеката, земљишта, опреме, залиха и др.

Претпоставка која се у пракси показала као тачна је да су привредна друштва до отварања поступка стечаја већ наплатила она потраживања која је било могуће наплатити без већих трошкова. Такође, потраживања, за разлику од других врста имовине које имају тенденцију да се „смањују“ пре отварања стечајног поступка, врло често представљају значајан део стечајне масе. Оно са чим се стечајни управници суоче по именовану и касније у току поступка у вези са потраживањима најчешће су недостатак документације, недостатак средстава за наплату потраживања, немогућност наплате потраживања од дужника и недобијање сагласности за отпис од стране одбора поверилаца. Овове би требало додати и напомену да застарелост потраживања стечајног дужника према његовим дужницима застаје даном покретања стечајног поступка и не тече годину дана од дана отварања стечајног поступка, у складу са одредбама члана 86. став 2. Закона о стечају. Дакле, потраживања за стечајног управника представљају и изазов, али и потенцијални извор тешкоћа.

Имајући то у виду, предузимање активности од стране стечајних управника у вези са (1) пописом, проценом (2) наплатом и (3) отписом потраживања представљају фокус супервизора у овом делу надзора.

У табели 1. у наставку, представљене су активности стечајних управника у вези са пописом и проценом потраживања, као и активности супервизора у циљу надзора.

Активности	Попис потраживања	Процена вредности потраживања
Стечајни управник	– Формирање стечајне масе - састављање листе дужника стечајног дужника у складу са одредбама члана 107. став 3. Закона о стечају	– Процена вредности потраживања (по степену наплативости, по застарелости и др.) – Евидентирање у ЕФИ-ју
Супервизор	– Проверава да ли је извршен попис потраживања у складу са одредбама Закона о стечају и Националног стандарда број 2 – Проверава да ли пописна листа садржи податке прописане одредбама члана 107. став 3. Закона о стечају	– Проверава да ли је листа дужника евидентирана у ЕФИ-ју – Проверава да ли је извршена процена вредности потраживања и евидентирана у ЕФИ

Најчешће утврђене неправилности у овом делу односе се на следеће активности стечајних управника:

- није уопште извршен попис потраживања стечајног дужника;
- попис потраживања стечајног дужника не садржи све неопходне податке прописане одредбама члана 107. став 3. Закона о стечају;
- процењена вредност потраживања стечајног дужника износи 0,00 динара у ЕФИ-ју, из разлога недостатка времена или недовољне стручности стечајног управника (наводи управника из ЕФИ-ја);
- „преписивање“ књиговодствене вредности потраживања стечајног дужника, јер ће се касније у току стечајног поступка утврдити стварна вредност (изјаве стечајних управника).

Општа оцена је да у највећој мери, паушално одређивање процента наплативости потраживања, своди ликвидациону вредност потраживања на 0% или на износе близу 0%, што није спорно имајући у виду да је стечајни управник одговоран за своје поступање, па и за процену вредности потраживања, нити се супервизор у ту одлуку стечајног управника упушта. Међутим спорна ситуација може настати када стечајни управник нема релевантну документацију која поткрепљује процену вредности која је евидентирана у ЕФИ-ју, као што би требало да је има и за објекте, земљиште и друго.

С друге стране, често се проценат наплативости потраживања одреди као нереално висок, што води ка томе да се стечајни управник на крају стечајног поступка мора обратити одбору поверилаца са захтевом за сагласност на отпис потраживања, за која је од почетка стечајног поступка тврдио да ће бити наплаћена, те у таквим ситуацијама често долази до одбијања одбора поверилаца да се сагласе са отписом.

Имајући у виду наведено, произлази да би стечајни управници требало да приступе процени вредности потраживања са посебном пажњом, на исти начин као и са другим врстама имовине.

У табели 2. у наставку, представљене су активности стечајних управника у вези са наплатом потраживања, као и активности супервизора у циљу надзора.

Активности	Наплата потраживања која су настала пре отварања стечајног поступка	Наплата потраживања која су настала у стечајном поступку
Стечајни управник	<ul style="list-style-type: none"> – Слање обавештења о покретању стечајног поступка дужницима стечајног дужника; – Предузимање активности на наплати потраживања (слање опомена, активирање средстава обезбеђења, слање опомена пред утужење, подношење предлога за извршење и друго); – Евидентирање наплате потраживања у тромесечним извештајима² 	<ul style="list-style-type: none"> – Предузимање активности на наплати потраживања (слање опомена, активирање средстава обезбеђења, слање опомена пред утужење, подношење предлога за извршење и друго); – Евидентирање наплате потраживања (закуп, продаја, остало) у тромесечним извештајима;
Супервизор	<ul style="list-style-type: none"> – Увид у послата обавештења о покретању стечајног поступка дужницима стечајног дужника; – Увид у предузете активности и релевантну документацију у вези са наплатом потраживања (слање опомена, активирање средстава обезбеђења, слање опомена пред утужење, подношење предлога за извршење и друго); – Увид у тромесечне извештаје – праћење наплате потраживања, поређење прилива по основу наплате потраживања и потраживања која су евидентирана у ЕФИ-ју; – Увид у завршни рачун стечајног управника. 	<ul style="list-style-type: none"> – Увид у предузете активности и релевантну документацију у вези са наплатом потраживања (слање опомена, активирање средстава обезбеђења, слање опомена пред утужење, подношење предлога за извршење и друго); – Увид у тромесечне извештаје и релевантну документацију (закуп, продаја, остало) – праћење наплате потраживања; – Увид у завршни рачун стечајног управника

² Тромесечни извештаји о току стечајног поступка и стању стечајне масе

Најчешће утврђене неправилности у овом делу се односе на следеће активности стечајних управника:

- стечајни управник није слао обавештења о покретању стечајног поступка дужницима стечајног дужника;
- стечајни управник није предузимао активности на наплати потраживања;
- стечајни управник није тачно евидентирао наплату потраживања у тромесечним извештајима.

У табели 3. у наставку, представљене су активности стечајних управника у вези са отписом потраживања, као и активности супервизора у циљу надзора.

Активности	Отпис потраживања
Стечајни управник	<ul style="list-style-type: none">– Анализа, припрема релевантне документације и предлог за отпис потраживања стечајног дужника ради добијања сагласности одбора поверилаца;– Евиденција отписа у тромесечном извештају.
Супервизор	<ul style="list-style-type: none">– Увид у предузете активности и релевантну документацију у вези са отписом потраживања;– Увид у тромесечне извештаје – провера евиденције отписа у тромесечном извештају

Најчешће утврђене неправилности у овом делу се односе на следеће активности стечајних управника:

- стечајни управник је извршио отпис потраживања стечајног дужника без релевантне документације и претходне сагласности одбора поверилаца;
- стечајни управник није извршио отпис ненаплаћених потраживања и након закључења стечајног поступка и разрешења, нити их је навео у завршном рачуну и завршном извештају.

Напомињемо да је отпис у великом мери саставни део сваког стечајног поступка, па је с тим у вези веома битна претходна комуникација са одбором поверилаца у вези са наплатом потраживања у току поступка, чиме би се благовремено информисао одбор поверилаца о предузетим активностима и евентуалним проблемима. Са друге стране, предлог за отпис би требало да уз мишљење стечајног управника буде поткрепљен доказима о ненаплативости, односно о оправданости отписа.

Важно је истаћи да велики број стечајних управника занемари потраживања стечајног дужника у време припреме завршног рачуна и завршног извештаја, те иста не буду отписана. Потраживања остану евидентирана у тромесечним извештајима као једина преостала имовина стечајног дужника, што је недопустиво, јер се након закључења стечајног поступка стечајни дужник брише из евиденције Агенције за привредне регистре и стечајни управник се разрешава дужности, те потраживања стечајног дужника постају дефинитивно ненаплатива.

Значајан део надзора тиче се и активности стечајних управника на **наплати потраживања која су настала у току стечајног поступка**. Ова потраживања у највећој мери чине: потраживања по основу уплате преосталог дела купопродајне цене, потраживања по основу закупа и префактурисаних трошкова закупу, као и потраживања по основу завршетка започетих послова стечајног дужника. С тим у вези, уочено је да стечајни управници често не врше благовремену наплату потраживања која су настала у току стечајног поступка, најчешће у вези са потраживањима по основу закупа и префактурисаних трошкова закупу, као и потраживањима по основу завршетка започетих послова стечајног дужника (нпр. пољопривредна производња и др.). У намери да задрже закупа или куца, било је примера да стечајни управници у периоду док има неуновчене стечајне масе не предузимају активности на наплати потраживања у смислу извршења или парница, што често доводи до тога да по уновчењу целокупне имовине, стечајни управници или тек тада покрећу поступке за наплату или предлажу одбору поверилаца отпис ненаплаћених потраживања ради бржег закључења стечајног поступка. Такође, у циљу задржавања постојећег закупа, дешава се да стечајни управници не раскидају уговор о закупу и у ситуацијама када купац не плаћа закупнину редовно или уопште, као ни префактурисане трошкове.

У вршењу стручног надзора, супервизори Агенције прате рад стечајног управника, са становишта примене прописа којима се уређује стечај, поред осталог, и анализом **трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе** у погледу постојања прописаних сагласности, одобрења и одговарајуће документације³.

Имајући то у виду, супервизори детаљно контролишу тромесечне извештаје у делу трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе, изводе и спецификације рачуна које су прилог извештаја, ради утврђивања следећег:

- да ли су исплате евидентирани у документацији стечајног дужника претходно одобрене од стране стечајног судије;
- да ли су исплате по основу накнаде и награде стечајног управника у складу са Правилником о основама и мерилима за одређивање награде за рад и накнаде трошкова стечајних управника ("Сл. гласник РС", бр. 1/11 и 10/12);
- да ли се исплате могу довести у везу са фазом стечајног поступка и стечајном масом;
- да ли стечајни управник поступа у складу са редоследом намирена према одредбама члана 54. Закона о стечају.

Тарифа АЛСУ наплата потраживања

Тарифа о ценама за послове из надлежности Агенције за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: Тарифа Агенције) којом се уређује плаћање цене за послове из надлежности Агенције за лиценцирање стечајних управника, донета је од стране Управног одбора Агенције и објављена је у „Службеном гласнику РС“, број 46/13. На наведеном Тарифу Агенције дата је сагласност од стране Владе Републике Србије.

Висина цене из ове тарифе, одређује се по 7 тарифних бројева, и то:

Тарифни бр. 1. до 3. тичу се наплате тарифе по основу статуса стечајног управника (полагање стручног испита за добијање лиценце, издавање и обнављање лиценце, издавање разних потврда, брисање из Именика на лични захтев и сл.), где је обвезник плаћања стечајни управник, односно физичко лице које полаже стручни испит за добијање лиценце.

Током стручног надзора утврђено да је један број стечајних управника вршио плаћање обавезе по основу Тарифе Агенције за обнављање лиценце са рачуна стечајног дужника, било једнократно, било у мањим износима током дужег периода, притом евидентирајући тај трошак на позицији Остали трошкови уз сагласност стечајног судије.

Предмет надзора рада стечајних управника, у вези са Тарифом Агенције, јесте да ли стечајни управници измирују обавезе по основу тарифних бр. 4. до 6, и то:

Тарифни број 4.

Цена за коришћење Система за аутоматизовано вођење стечајних поступака и електронско извештавање (ЕРС) износи 4.000,00 динара за сваки стечајни поступак у коме стечајни управник поступа, и то за сваку годину трајања појединачног стечајног поступка.

Цена из става 1. овог тарифног броја се плаћа истовремено са подношењем захтева за отварање налога за коришћење Система за аутоматизовано вођење стечајних поступака и електронско извештавање (ЕРС), а за сваку

³ Члан 2. став 1. тачка 4) Правилника о начину обављања стручног надзора над радом лиценцираних стечајних управника („Службени гласник РС“ број 35/2010)

наредну годину трајања стечајног поступка плаћа се најкасније до 31. марта наредне године према броју предмета које стечајни управник води на дан 31. децембра текуће године.

Обвезник плаћања по овом тарифном броју је стечајни управник који поступа у стечајним поступцима.

Током стручног надзора утврђено да један број стечајних управника уплаћује наведени износ са свог рачуна (рачуна предузетничке радње), а да касније током спровођења стечајног поступка задужује стечајну масу за наведени износ од 4.000,00 динара, што није у складу са Законом и подзаконским актима.

С тим у вези, супервизори Агенције издају налог стечајном управнику да износ од 4.000,00 динара врате на рачун стечајног дужника и доказ доставе Агенцији (уколико је наведени износ већ исплаћен), или да искњиже/отпишу наведени износ за који је задужена стечајна маса (уколико до тренутка утврђивања неправилности није исплаћен).

Тарифни број 5.

Цена за евидентирање и обраду података од значаја за спровођење стечајног поступка прикупљених и обрађених коришћењем Система за аутоматизовано вођење стечајних поступака и електронско извештавање (ЕРС) и објављивање на интернет порталу Агенције обавештења, информација и података о току стечајног поступка износи:

- 1) 6.000,00 динара за сваку годину трајања стечајног поступка за стечајне поступке чија ликвидациона вредност према економско-финансијском извештају стечајног управника износи 3 милиона динара или више, али највише 10 милиона динара;
- 2) 10.000,00 динара за сваку годину трајања стечајног поступка за стечајне поступке чија ликвидациона вредност према економско-финансијском извештају стечајног управника износи више од 10 милиона, али највише 50 милиона динара;
- 3) 32.000,00 динара за сваку годину трајања стечајног поступка за стечајне поступке чија ликвидациона вредност према економско-финансијском извештају стечајног управника износи више од 50 милиона, али највише 200 милиона динара;
- 4) 60.000,00 динара за сваку годину трајања стечајног поступка за стечајне поступке чија ликвидациона вредност према економско-финансијском извештају стечајног управника износи више од 200 милиона, али највише милијарду динара;
- 5) 120.000,00 динара за сваку годину трајања стечајног поступка за стечајне поступке чија ликвидациона вредност према економско-финансијском извештају стечајног управника износи више од милијарду динара.
- 6) Цена из става 1. овог тарифног броја плаћа се у целости за годину у којој је отворен стечајни поступак у року од 45 дана од дана подношења захтева из Тарифног броја 4. ове одлуке, а за сваку наредну годину трајања стечајног поступка плаћа се најкасније до 31. марта текуће године.

Обвезник плаћања по овом тарифном броју је стечајни дужник.

На порталу Агенције објављују се битне информације о стечајним поступцима и стечајним управницима, и то:

- основне информације о стечајном дужнику (привредни суд, број стечајног предмета, датум отварања стечајног поступка, делатност стечајног дужника, матични број);
- статус стечајног поступка;
- име и презиме стечајног судије;
- име и презиме стечајног управника;
- тромесечни извештаји;
- информације о продајама и огласи;

- списак најважније имовине;

Напомињемо да је изменама и допунама Закона о стечају 2014. године уведена обавеза да се огласи о продајама за које је изабрани начин продаје јавно надметање или јавно прикупљање понуда, објављују и на интернет страни Агенције, поред оглашавања у два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије. С тим у вези, стечајни управници достављају ЕРС подршци огласе који се објављују на порталу Агенције.

За стечајне управнике обезбеђена је обука асистената стечајних управника, Приручник за коришћење ЕРС-а, и одговори на најчешћа питања који се налазе на порталу Агенције, као и пружање корисничке подршке ЕРС-а путем мејл адресе podrskaERS@alsu.gov.rs

Тарифни број 6.

Цена за обраду достављених писаних или електронских извештаја и друге документације о току стечајног поступка и стању стечајне масе при вршењу стручног надзора износи:

- 1) 10.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу преко 500.000,01 динара или више, али највише 1.000.000,00 динара;
- 2) 20.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу преко 1.000.000,01 динара или више, али највише 3.000.000,00 динара;
- 3) 80.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу преко 3.000.000,01 динара или више, али највише 10.000.000,00 динара;
- 4) 300.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу преко 10.000.000,01 динара или више, али највише 50.000.000,00 динара;
- 5) 800.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу преко 50.000.000,01 динара или више, али највише 100.000.000,00 динара;
- 6) 1.500.000,00 динара за стечајне поступке у којима се у току кварталног периода оствари прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника у износу више од 100.000.000,01 динара.

За обраду достављених писаних или електронских извештаја и друге документације о току стечајног поступка и стању стечајне масе у вршењу стручног надзора у којима у току одређеног кварталног периода није остварен прилив, такса из става 1. овог тарифног броја се не плаћа.

Цена из става 1. овог тарифног броја плаћа се у року од 15 дана од дана достављања извештаја за квартал у коме је остварен прилив по основу уновчења стечајне масе, наплаћених потраживања и давања у закуп имовине стечајног дужника.

Обвезник плаћања по овом тарифном броју је стечајни дужник, односно стечајна маса, осим у случају стечајних поступака у којима је за стечајног управника именована организација из члана 22. став 1. Закона о стечају.

Тарифни број 7.

Цена за издавање извештаја о извршеном испитивању рада стечајног управника по притужби на рад стечајног управника, износи 4.000,00 динара.

Цена по овом тарифном броју се плаћа истовремено са подношењем притужбе.

Обвезник плаћања по овом тарифном броју је подносилац притужбе.

С тим у вези, напомињемо да неплаћање цене за издавање извештаја није ограничење за поступање супервизора по притужби. Дакле, супервизор спроводи поступак испитивања рада стечајног управника по притужби и кад цена за издавање извештаја није плаћена, с тим да се у тој ситуацији извештај не доставља притужиоцу.

Према подацима Агенције, у вези са Тарифом, већина стечајних управника благовремено измирује обавезе по основу Тарифе, што сматрамо веома значајним јер средства по основу Тарифе Агенције представљају јавне приходе, као и остале таксе и порези државе, који се на крају године као вишак средстава Агенције уплаћују у буџет Републике Србије.

Закључак

Професија стечајног управника је веома важна професија која се још увек развија. Стечајни управници управљају значајним делом привредних субјеката Србије, из чега произлази и њихова одговорност. Међутим, одговорност није само на њима, већ и на стечајним судијама који спровode стечајни поступак по службеној дужности, као и на Агенцији која се, поред осталог, бави и пословима стручног надзора над радом стечајних управника.

Агенција, у делу надзора, има могућност да види „ширу слику“ стања професије стечајног управника, али и целокупног стечајног система Републике Србије, јер спроводи надзор увидом у поступање стечајних управника у свим предметима пред свим привредним судовима Републике Србије.

Имајући то у виду, обављањем стручног надзора над радом стечајних управника, Агенција има и могућност и обавезу да коригује поступање стечајних управника које је у супротности са законском и подзаконском регулативом. Као што је представљено овим радом, потребе за корекцијом незаконитог поступања стечајних управника нису тако честе, нити је број стечајних управника у чијем раду су утврђене неправилности значајан. Међутим, и у тим случајевима, неправилност у раду стечајног управника се најпре утврђује у поступку испитивања рада на прописан начин и увидом у конкретну документацију, а затим Дисциплинско веће на својим седницама поново разматра сваки поступак и изриче неку од мера које су прописане законом или обуставља поступак. Посебно наглашавамо да у случају изречених новчаних казни од стране Дисциплинског већа, износи који се уплаћују по том основу, уплаћују се на рачун буџета Републике Србије. С обзиром да се стручни надзор обавља као поверени посао државе, корист за друштво је вишеструка: како за повериоце, функционисање привредног система, али и за саму професију стечајних управника.

Поново позивамо стечајне управнике, као и остале учеснике у стечајном поступку, да више пажње у раду посвете попису, процени вредности и наплати потраживања стечајних дужника, која чине значајан део стечајне масе, и у том смислу ће Агенција даље наставити са едукацијом и надзором над радом стечајних управника.

Плаћање трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе показало се у досадашњој пракси надзора као веома осетљиво питање поступања стечајних управника, али и самог стечајног поступка. Од стечајних управника се очекује да, поред осталих, и по овом питању поступају са пажњом доброг стручњака, у складу са законом, националним стандардима за управљање стечајном масом и кодексом етике.

С тим у вези, позивамо стечајне управнике да наставе са редовним плаћањем обавезе по основу тарифе Агенције, што највећи број стечајних управника и чини. Напомињемо да је тарифа Агенције јавни приход и као таква представља приход буџета Републике Србије.